

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ "ЧОРНОБИЛЬЦІВ" – СПРАВА ДЕРЖАВНА

У травні поточного року відбулася науково-практична конференція "25-річчя Чорнобильської катастрофи: рівень соціального захисту громадян, які постраждали від наслідків катастрофи" за участю представників Міністерства надзвичайних ситуацій України, Державного агентства України з управління зоною відчуження, Міністерства соціальної політики України, Представника уповноваженого з прав людини та Всеукраїнської громадської організації інвалідів "Союз Чорнобиль України". Цей захід став важливим кроком у напрямку вирішення соціально-правових проблем подолання наслідків Чорнобильської катастрофи

Учасники конференції відзначили, що "Союз Чорнобиль України" разом із вищеназваними міністерствами вже протягом 20 років ініціює розробку і впровадження концепцій основних законів та підзаконних актів, які регулюють реалізацію програм щодо подолання наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту постраждалих внаслідок аварії на ЧАЕС. В результаті за два десятиліття в Україні була створена розгалужена система соціального захисту "чорнобильців".

На даний час соціальною підтримкою держави користуються понад 2 мільйони 210 тисяч осіб, постраждалих внаслідок аварії на ЧАЕС, в тому числі майже 256 тисяч учасників ліквідації її наслідків. Серед них – 66,5 тисячі інвалідів, кількість яких невпинно зростає.

Законом України "Про Державний бюджет України на 2011 рік" витрати на соціальний захист і соціальне забезпечення "чорнобильців" передбачені в сумі 7 777,1 мільйона гривень, що майже на 332 млн. грн. більше, ніж було заплановано в Держбюджеті 2010 року. Проте навіть цих досить значних коштів замало для реалізації хоча б основних положень базового "чорнобильського" закону – адже, за оцінками деяких фахівців Міністерства соціальної політики України, для цього потрібно майже 74 млрд. гривень, що проблематично для будь-якої держави навіть у період економічного підйому. Разом з тим, обсяги витрат на 8 бюджетних "чорнобильських" програм, попри кризові явища, вдалося зберегти на рівні минулого року.

Оздоровча кампанія 2011 року буде здійснюватися з урахуванням недостатнього фінансування, тому головна увага буде приділятися дітям, причому оздоровчі заклади заповнюватимуться пропорційно в усіх регіонах України. Відтак, оздоровча кампанія буде проведена, в основному, влітку.

Необхідно відзначити, що за останні два роки стала помітною тенденція до стабільного зростання розміру прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

Намагання покращити правову ситуацію призвело до того, що протягом 20 років у чорнобильські законодавчі акти було внесено близько 60 поправок, змін та доповнень. Наразі залишається актуальним питання розробки і прийняття державної програми подолання наслідків Чорнобильської катастрофи на якийсь окреслений період. Така програма необхідна, з огляду на термін чинності Закону України "Про загальнодержавну програму подолання наслідків Чорнобильської катастрофи на 2006-2010 роки". Відсутність програми призводить до виникнення низки проблем, пріоритетність вирішення котрих не визначена.

Україна ніколи не позбудеться чорнобильських проблем, але мусить дбати про те, щоб їх кількість не досягла "критичної маси", бо тоді стане можливою некерована ланцюгова реакція, наслідки котрої передбачити неможливо.

*Підготував
Володимир ЯРОШЕНКО*